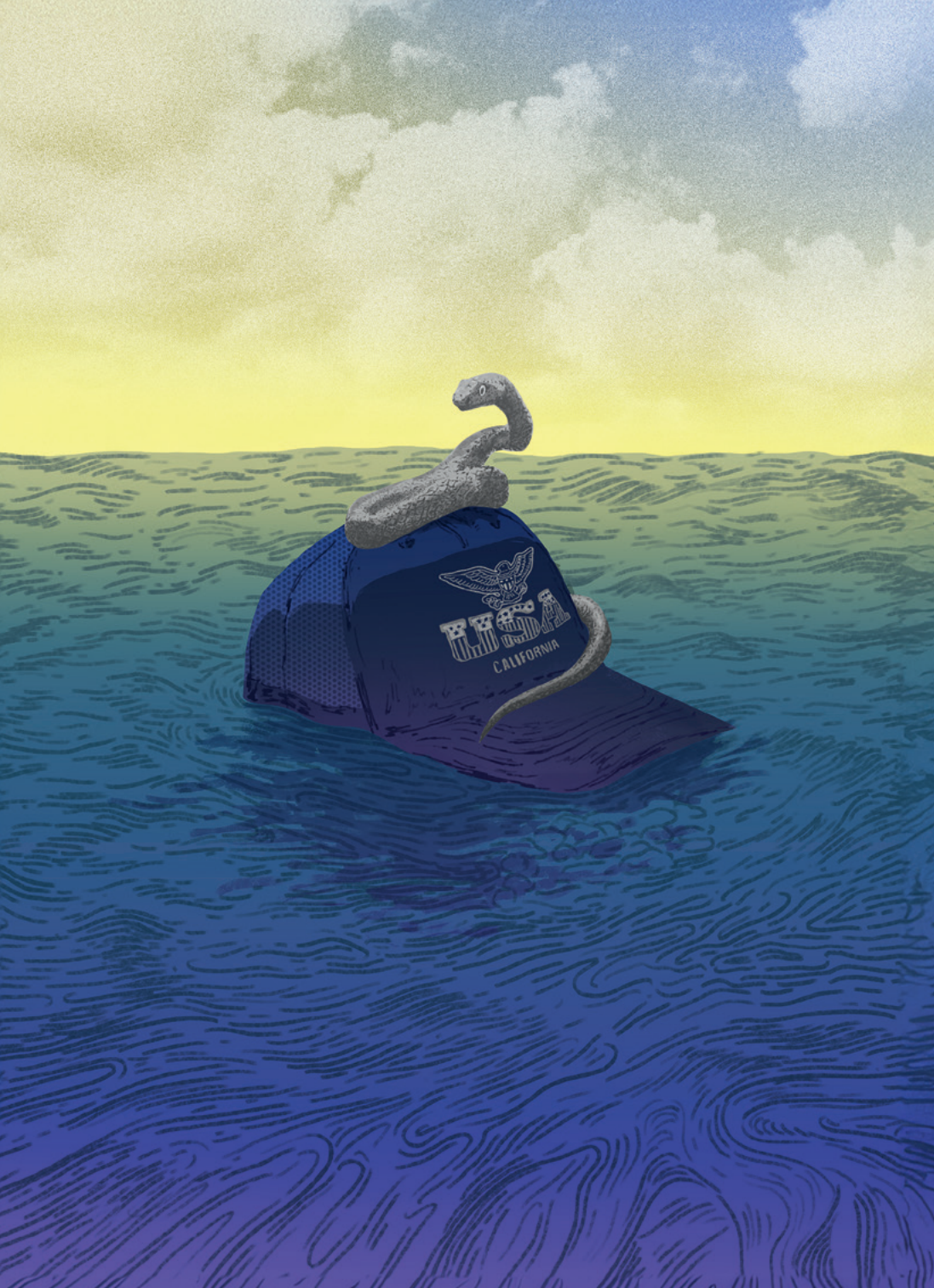

БЖД

Сашко Ушкалов

БЖД

ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО СТАРОГО ЛЕВА
2024

УДК 821.161.2-31
У 96

БЖД

Сашко Ушкалов

У 96 БЖД [Текст] : роман / Сашко Ушкалов. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2024. — 256 с. — (Серія «Новітня класика»).

ISBN 978-966-448-376-3

Життя База годі назвати спокійним і розміреним. Він працює в редакції газети, але на прохання шефа і для додаткового заробітку погоджується на роль у дивній рекламі пива. Разом із другом винаймає квартиру, куди будь-якої миті можуть вдертися невідомі. Знайомиться з дівчиною і веде її ночувати на дах будинку. Він вирушає у невідомість, але для цього треба кудись прилаштувати кота. До всього ще й залік із БЖД, який ніяк не виходить скласти. Бо для База, як і для багатьох, безпека життєдіяльності — не просто навчальна дисципліна. БЖД — це, власне, і є життя, зі своїми халепами й іспитами на здатність до виживання. Попри все, Баз житиме на повну, бо виживати — це не для нього.

Уперше книжка «БЖД» вийшла друком на початку 2000-х, її автор був одним із найпопулярніших тогочасних молодих письменників. Цей текст, веселий і водночас трохи сумний, непередбачуваний і справжній, тепер у новому виданні в серії «Новітня класика».

УДК 821.161.2-31

ISBN 978-966-448-113-4
(серія «Новітня класика»)

© Сашко Ушкалов, текст, 2007
© Мітя Фенечкін, художнє оформлення, 2024
© Видавництво Старого Лева, 2024

ISBN 978-966-448-376-3

Усі права застережено

У тексті збережено висловлювання, які на час першого видання книжки мали трохи іншу конотацію і сприймалися менш образливо, ніж сьогодні.

Власне, все почалося через оте дурнувате сонячне затемнення. З самого ранку в мене все пішло шкереберть. Коли я прокинувся і поплентався в душ, то переплутав звичайний людський шампунь із гігієнічним шампунем-кондиціонером для довгошерстих котів, тож тепер моя коротка зачіска стирчала в різні боки так, неначе мене довбонув струмом електрочайник. А коли я приїхав до офісу своєї газетки, то дізнався, що шеф-редактор (у народі — «шефуля», він же «Сан Санич») звільнив з роботи нашого штатного астролога — через те що його, тобто Сан Саничева, дружина (між нами кажучи, рідкісна істеричка) поскаржилася, типу, його прогнози не збуваються.

— Шурику, — сказала вона за сніданком, — ти довіряєш своєму астрологові?

— А що? — злякався Сан Санич, який дуже любив свою дружину.

— Ти Козоріг, — сказала вона.

— Чого це? — образився Сан Санич.

— Не в тому сенсі, — пояснила дружина, — за гороскопом.

— Ну і?.. — не врубався шефуля.

— Ти читав прогноз для Козорогів на суботу, тобто на вчора?

— Звісно, читав, — я ж шеф-редактор, — збрехав Сан Санич.

— І що? — наполягала дружина.

— І нічо... — знизав плечима шефуля.

— А де? Де? Йокелемене...

— Що де? — геть розгубився Сан Санич.

— Обіцяна сексуальна активність!!!

— Чого?..

— Там було написано, що в суботу Козороги будуть сексуально активні, а ти ліг і відразу ж захріп... Я навіть нову білизну вдягла... Ти хоч помітив, якого вона кольору?

— Ніби рожевого? — зовсім убито спитав шефуля.

— Ну, Козоріг... — процідила крізь зуби дружина і грюкнула дверима.

Словом, уранці астролог і вилетів.

Зрештою, на цьому мої невдачі могли б і скінчитися, якби Сан Санич не сказав: «Доки газета не знайде нового астролога, його обов'язки тимчасово виконуватимеш ти. Але, чуваче, запам'ятай: жодної сексуальної активності».

Тож останні дві з половиною години я тільки те й робив, що висмоктував із пальця астрологічні прогнози. Без жодної сексуальної активності, звісна річ...

По обіді Сан Санич покликав мене «на килим». Я саме застряг на горезвісних Козорогах і ніяк не міг зрушити з місця, бо просто не уявляв, який у цих тупих упертих тварин може бути астропрогноз без жодної сексуальної активності. «Усе, — подумав я, — настав капець...» — і відчинив двері кабінету.

— Слухай, Базе, — він перейшов одразу до справи, — хочеш двісті баксів за пів дня?

— Мокруха, так? — поцікавився я.

— Ні, шоубізнес...

— Що завгодно, тільки не довбані Козороги.

— Що-що? — перепитав шефуля.

— Нічого-нічого. Кажу, мене через сонячне затемнення цілий день кумарить.

— Значить, так, — буркнув шефуля, — сонячне затемнення ще не почалося, тож забудь про своїх довбаних Козорогів, збирай манатки і дуй у 163-тю школу.

— Куди-куди?

— 163-тя школа, — повторив він по складах.

Правду кажучи, слово «школа» викликало в мене майже ті самі асоціації, що і словосполучення «сексуальна активність» у Сан Санича. У дитинстві я був дуже непосидючий і в більшості справ, які мені доводилося робити, обламувався вже після першої ж невдачі. Так було і з навчанням. Коли

я пішов у перший клас, мене вистачило майже на пів року, аж довелося писати першу в моєму житті контрольну з російської. Контрольна складалася з одного-однісінького слова, яке нам видавали на карточках. Від нього треба було утворити множину... І от мені трапилося слово «сук». Не задумуючись, я написав поряд «суки» (хто би міг подумати, що правильно буде «сучья») і здав... За що мені поставили двійку; для чого викликали до школи батька — я так і не зрозумів, але на навчання вирішив забити вже тоді, не чекаючи, доки воно принесе ще якісь неприємні сюрпризи. З наступної моєї школи, а їх я змінив не мало не багато чотири, так-от, із наступної школи мене вигнали через баскських сепаратистів... Я тоді був у третьому класі, буяла весна, і на нас саме чекав перший урок праці, де нам мали прицепити безмежну любов до сільського господарства і загалом до аграрного, так би мовити, світогляду. Простіше кажучи, ми мали сіяти кабачки й баклажани на пришкільній ділянці...

Але замість того, щоби читати посібник із вирощування баклажанів і кабачків, я, на лихо, знайшов у шкільній бібліотеці брошуру про баскських сепаратистів і цілу її прочитав, запоем...

Для чого у шкільній бібліотеці брошура про баскських сепаратистів, я тоді якось не задумувався. Так-от, під враженням від прочитаного я перекупив в одного мажористого старшокласника петарду, завбільшки з добрячий огірок, і, коли всі садили кабачки та баклажани, закопав її у грядку, а гніт залишив нагорі. Його я підпалив тоді, коли наша вчителька праці, загальмована Прибалтика, почала перевіряти,

чи рівні вийшли грядки. Петарда вибухнула просто в неї під ногами, а сира земля заліпила їй величезні тортилівські окуляри... Я більш ніж упевнений: наша загальмована прибалтійка так би нічого й не збагнула, якби на мене відразу ж не показали пальцями дві сучки-заучки.

— Чтооооо? — спитала вона в сучок-заучок...

— Ета он вас падарвал!!! — запищала перша.

— А ви ж поставіте нам п'ять, за то що ми такіє хорошие? — запищала друга.

Загальмована вчителька праці хвилини чотири стояла мовчки, а тоді кинула в мій бік:

— Ідзьоооом к дірєктаааару...

— А как же ми? — запищали сучки-заучки.

З третьої школи мене випхали вже тоді, коли я навчався в дев'ятому. Я не був пацифістом, але наглухо не розумів, навіщо на фізкультурі в мирні часи потрібен норматив із кидання гранати. Ми довго сперечалися з фізруком, і тоді він покликав директора, колишнього афганця.

— Кидай, сопляк, — сказав той, — у школі ти маєш навчитися всього, навіть захищати родіну.

— Від кого? — не зрозумів я.

Від кого її треба захищати, він, схоже, теж не знав, тому буркнув:

— Кидай, бо викличу батьків.

І я кинув. Граната закрутилась в повітрі, гепнулась об футбольні ворота, зрикошетила і влучила фізрукові в ногу, розстроївши йому великого пальця... Фігня полягала